

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

P R A V I L N I K
O UNUTARNJOJ ORGANIZACIJI HAZU

Mostar, 20. srpnja 2012. godine

Na temelju članaka 12 i 14, Zakona o udrugama i zakladama ("Službene novine F. BiH", br. 45/02) i članka 43. Statuta udruge "HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI", skraćeni naziv: HAZU, sa sjedištem u Mostaru, ulica Kneza Višeslava Humskog bb, Skupština HAZU, je na drugoj redovitoj sjednici, koja je održana 20. srpnja 2012. godine donijela

P R A V I L N I K **o unutarnjoj organizaciji HAZU**

TEMELJNA NAČELA

I.

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI sa sjedištem u Mostaru (U daljem tekstu: HAZU) ima svoje izvorište iz sličnih akademija i srodnih institucija među hrvatskim narodom koje su, koliko je poznato, postojale već u XV. stoljeću, preciznije davne 1599. godine. Već tada djeluje u Rimu Ilirska akademija - *Akademia Linguae Illyricae* i glavni joj je cilj studij hrvatskog jezika. članovi Ilirske akademije su bili Hrvati i stranci. Od početka hrvatskih akademija u dijaspori (1599.) do vremena, u kojem živimo djeluju diljem svijeta brojne hrvatske institucije; pojavljuju se i premještaju, ali se time ne gasi udruženo i pojedinačno stvaralaštvo hrvatskog znanstva i umjetnosti. U mozaiku svih aktivnosti hrvatskih akademija uvijek su istaknuto prepoznatljive: - briga o Hrvatima i hrvatskom stvaralaštvu, predstavljanje Hrvata pred svjetskom javnošću i zaštita svih prava hrvatskog naroda, uz poštivanje zakona i svojstvenosti društvenih uređenja.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti sa sjedištem u Zagrebu najviša je znanstvena i umjetnička ustanova u Republici Hrvatskoj. Ona je osnovana 1866. „*ponajprije da hrvatskomu narodu služi, da ispituje njegov jezik, njegovu povijest i književnost, domovine njegove prirodne odnošaje*". Akademija razvija i promiče znanstvenu djelatnost i umjetničko stvaralaštvo. Ona je od osobite nacionalne važnosti. Ima pravo uporabe riječi "Hrvatska akademija", ali u svom nazivu to imaju i pravne osobe koje se bave znanstvenom djelatnosti.

Među hrvatskim udrugama na akademskoj razini u dijaspori, dvije djeluju pod naslovom akademija: Hrvatska akademija Amerike - HAA (The Croatian Academy of America), utemeljena u New Yorku 1953. i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u dijaspori - HAZU/D (Kroatische Akademie der Wissenschaften und der Kunst in Diaspora), utemeljena u Baselu, 25. ožujka 1978.

HAZU oslanja se, u svom ustrojstvu i u djelatnostima, na hrvatsku akademsku tradiciju, na tradiciju brojnih akademija drevnih naroda, grčkih akademija, europskih renesansnih akademija kao i na uzor suvremenih akademija.

II.

HAZU je društvena i nestranačka organizacija koja se utemeljuje ponajprije da hrvatskomu narodu služi, da znanstveno valorizira njegov jezik, njegovu povijest i književnost i prirodno bogatstvo naše domovine. Ona želi organizirati i djelovati na promicanju, zaštiti i unaprjeđenju kulturne baštine, kulture, znanosti, prosvjete i športa hrvatskog naroda.

III.

Izbor i konstituiranje tijela HAZU obavlja se na zastupničkom načelu, a djelatnost HAZU počiva na kolektivnom radu i odgovornosti njegovih članova.

IV.

Pri izboru članova za svoja tijela upravljanja i rukovodeće funkcije, HAZU će se opredjeljivati za stručne članove iz oblasti kulture, prosvjete, znanosti i športa.

Pri izboru predlagat će se više kandidata nego što se bira.

V.

HAZU će svoju ulogu ostvarivati sukladno djelatnostima i ciljevima ovoga pravilnika, vođeno idejama o promicanju hrvatske kulture, tradicije i baštine, prosvjete, znanosti i športa i načelima Statuta.

VI.

Sa svrhom što uspješnijeg rada i ostvarivanja svojih ciljeva i zadaća, HAZU će surađivati sa svim utemeljenim kulturnim društvima hrvatskog naroda u zemlji i inozemstvu, kao i sa svim društvima – udrugama s istim ili sličnim ciljevima djelovanja.

I. OPĆE ODREDBE, NAZIV I SJEDIŠTE

Članak 1.

(1) Hrvatska Akademija Znanosti i Umjetnosti najviša je znanstvena i umjetnička institucija Hrvata u BiH.

Članak 2.

(1) HAZU je pravna osoba.

(2) Djelatnost je HAZU od osobite važnosti za hrvatski narod u F BiH, Bosni i Hercegovini, kao i za Bosnu i Hercegovu u cjelini.

(3) Sjedište HAZU je u Mostaru, ulica Kneza Mihovila Viševića Humskog, Napretkov konvikt (dom) – bivša Liska ulica bb.

Članak 3.

(1) Znak HAZU je okrugla oblika. U sredini je preslik Napretkovog konvikta u Mostaru i skraćeni naziv HAZU, a na obodu tekst na hrvatskom i latinskom jeziku *HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI .ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM CROATICA* .

2) HAZU ima žig i pečat. Žig i pečat Akademije imaju u sredini preslik Napretkovog doma u Mostaru, a na obodu tekst na hrvatskom i latinskom jeziku *HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI .ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM CROATICA* .

(3) Odredbe o upotrebi žiga i pečata pobliže propisuje Predsjedništvo Akademije.

Članak 4.

(1) HAZU organizira i koordinira znanstvenu i umjetničku djelatnost u svojim razredima i drugim tijelima.

(2) HAZU se brine za znanstveni i umjetnički rad svojih članova.

Članak 5.

(1) Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti sa sjedištem u Mostaru ima svoje izvorište u povijesti hrvatskih akademija izvan Bosne i Hercegovine. To su: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti sa sjedištem u Zagrebu (1866.), Hrvatska akademija Amerike - HAA (The Croatian Academy of America), utemeljena u New Yorku 1953. i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u dijaspori - HAZU/D (Kroatische Akademie der Wissenschaften und der Kunst in Diaspora), utemeljena 25. ožujka 1978. u Baselu, Švicarska.

(2) Tragovi akademija i srodnih institucija kod Hrvata postoje već u XV. stoljeću.

(3) Kao službeni početak hrvatskih akademija smatra se godina 1599. Već tada djeluje u Rimu Ilirska akademija - Akademia Linguae Illyricae i glavni joj je cilj studij hrvatskog jezika.

(4) Od početka hrvatskih akademija (1599.) do vremena, u kojem živimo djeluju diljem svijeta brojne institucije Hrvata; pojavljuju se i premještaju, ali se time ne gasi udružene i individualno stvaralaštvo hrvatskog znanstva i umjetnosti.

(5) HAZU se oslanja, u svom ustrojstvu i u djelatnostima, na hrvatsku akademsku tradiciju i na uzor suvremenih akademija.

(6) Pravne temeljnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti su:

a) Statut HAZU i drugi službeni akti,

b) Ustav i pozitivni propisi Bosne i Hercegovine.

d) Povelja Ujedinjenih Naroda, i drugi dokumenti, napose:

- Opća deklaracija o pravima čovjeka,
- Povelja o gospodarskim pravima i dužnostima država,
- Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
- Deklaracija o načelima međunarodnog prava o prijateljskim odnosima i suradnji između država u skladu s Poveljom ujedinjenih naroda,
- Deklaracija o ukidanju svih oblika nesnošljivosti i diskriminacije na temelju vjere ili uvjerenja,
- Deklaracija o zaštiti svih osoba od mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja,

- Stockholmska deklaracija o ljudskoj okolini,
- Deklaracija o pravu na razvoj,
- Deklaracija o pravima djeteta,
- Deklaracija o pravima invalida,
- Deklaracija o rasi i rasnim predrasudama,
- Konvencija protiv torture i drugog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja,
- Konvencija o pravnom položaju izbjeglica,
- Konvencija o diskriminaciji u zapošljavanju i zanimanju,
- Konvencija o eliminiranju svih oblika diskriminacije žena,
- Konvencija o sprječavanju genocida i o kažnjavanju zločina genocida.

II. CILJEVI, DJELATNOST I USTROJSTVO AKADEMIJE

1. Ciljevi HAZU

Članak 6.

- (1) Temeljna svrha HAZU je poticanje i razvoj znanosti, unapređenje temeljnih i primijenjenih znanstvenih istraživanja, poticanje i unaprjeđenje umjetničke djelatnosti i na taj način doprinos općem dobru hrvatskog naroda i drugih naroda koji žive u Bosni i Hercegovini i samoj državi Bosni i Hercegovini.
- (2) Znanstvenim i umjetničkim radom svojih članova i njihovim sudjelovanjem u znanstvenim, odgojno obrazovnim i umjetničkim ustanovama HAZU će doprinositi općem kulturnom i gospodarskom razvoju i ugledu Hrvata i drugih naroda u Bosni i Hercegovini i same Bosne i Hercegovine.

2. Djelatnost HAZU

Članak 7.

- (3) HAZU je udruga koja će razvijati razne djelatnosti i inicijative:
  - čuvanje i proučavanje hrvatskog jezika;
  - rasvjetljavanje prošlosti i pouku iz nje,
  - rješavanje zajedničkih problema čovjeka, naroda i narodnih zajednica metodama znanja i umijeća - znanosti i umjetnosti,
  - otvorenost rasprava sa svrhom mirnog i skladnog rješavanja kulturnih, gospodarskih, radnih, socijalnih, zdravstvenih, ekoloških, nacionalnih, manjinskih, rasnih, jezičnih, vjerskih, političkih i svih drugih problema našeg vremena,
  - sprječavanje i otklanjanje rata, straha i bijede te poštivanje čovjeka kao najodgovornijeg i najvrijednijeg bića na ovom svijetu,
  - održavanje i jačanje skladnih odnosa, demokratske tolerancije i jurahominističkih smjernica za svakog čovjeka i za sve ljudske zajednice,
  - opću brigu o čovjeku i o svim životima našeg planeta kroz okupljanje misaonih i stvaralačkih sinteza umijeća, znanosti i umjetnosti kao integralnog subjekta, koji preuzima kompleksni mozaik odgovornosti i obveza pred ljudskom suvremenosti i budućnošću.
- (4) U središtu opće brige i svih djelatnosti HAZU je, prije svega, hrvatski narod i kao hrvatska institucija najviše intelektualne razine, polazeći od Ustava Bosne i Hercegovine, pozitivnih propisa i ovog Pravilnika, HAZU će okupljati prvenstveno hrvatske znanstvenike i umjetnike iz Bosne i Hercegovine, ali i sve druge znanstvenike i umjetnike iz domovine i dijaspor.

Članak 8.

Pored navedenih djelatnosti HAZU će:
 pronalaziti i istraživati u domovini i dijaspori stvorenu i sačuvanu: jezičnu, povijesnu, kulturnu, znanstvenu, umjetničku, vjersku, dokumentarnu i drugu baštinu Hrvata, poticati proučavanje te baštine i publiciranje znanstveno-istraživačkih radova o njoj, organizirati simpozije i obljetnička predavanja o

zaslužnicima iz prošlosti i o njihovim djelima te skrenuti svijetu pozornost na značajnu ulogu Hrvata na kulturno i civilizacijsko oblikovanje Bosne i Hercegovine i Europe, od najranijih vremena do danas.

Članak 9.

(1) HAZU, odnosno njeni razredi, mogu biti organizatori ili pokrovitelji znanstvenih skupova, koncerata, izložaba i drugih priredaba.

(2) Način organiziranja znanstvenih skupova, koncerata, izložaba i drugih priredaba te preuzimanje pokroviteljstva uređuje se odlukom Predsjedništva

Članak 10.

(1) Predavanja u HAZU na prijedlog razreda, a uz suglasnost Predsjedništva održavaju se za članove HAZU i širi krug znanstvenih radnika ili umjetnika.

(2) Predavaci su istaknute licnosti iz zemlje i inozemstva.

Članak 11.

(1) Izdavačka djelatnost obuhvaća redovita i izvanredna izdanja HAZU.

(2) Poblize odredbe o izdavačkoj djelatnosti propisuju se pravilnikom koji donosi Predsjedništvo.

3. Ustrojstvo HAZU

Članak 12.

(1) Nositelji djelatnosti i zadataka u HAZU su razredi.

(2) Radni sastav razreda čine samo redoviti članovi HAZU. U širi sastav razreda ulaze i dopisni članovi i članovi suradnici.

Članak 13.

Razredi obavljaju ove zadatke:

- daju mišljenja i zauzimaju stajališta o pitanjima iz svojega područja;
- predlažu Skupštini planove rada iz svojih područja;
- donose periodične radne planove jedinica u djelokrugu razreda i nadziru njihov rad;
- predlažu Skupštini kandidate za članove iz područja razreda;
- biraju tajnika i zamjenika tajnika razreda;
- predlažu kandidate za članove Predsjedništva;
- predlažu Predsjedništvu predstavnike za skupove i sastanke u zemlji i inozemstvu, kojih tematika pripada u djelatnost razreda;
- određuju stručne recenzente za primljene radove radi objavljivanja u izdanjima razreda;
- biraju urednike svojih izdanja;
- predlažu Predsjedništvu održavanje predavanja, izložaba i drugih akcija za promaknuće znanosti i umjetnosti;
- biraju stručna povjerenstva za izbor u znanstvena, suradnička i stručna zvanja i predlažu Predsjedništvu izbor kandidata u stručna i suradnička zvanja;
- daju mišljenja o kandidatima prije zasnivanja radnog odnosa na radnim mjestima za koja se traže znanstvena odnosno umjetnička zvanja;
- obavljaju i druge poslove iz svoje nadležnosti

Članak 14.

(1) Razredi se osnivaju, spajaju, razdvajaju i ukidaju na temelju statuta.

(2) Inicijativu za promjene broja, naziva i području djelovanja razreda mogu dati pojedini razredi ili Predsjedništvo HAZU.

(3) O inicijativi iz točke 2 ovoga člana, Predsjedništvo pribavlja mišljenje ostalih razreda.

(4) Prijedlog s mišljenjem razreda i svojim mišljenjem Predsjedništvo iznosi pred Skupštinu.

Članak 15.

U HAZU postoje razredi, instituti, zavodi, odbori, ustanove...:

Akademijini razredi su:

- I. Razred za društvene znanosti;
- II. Razred za humanističke znanosti;
- III. Razred za prirodne znanosti;
- IV. Razred za medicinske znanosti;
- V. Razred za književnost i filološke znanosti;
- VI. Razred za tehničke znanosti;
- VII. Razred za umjetnosti;

Akademijini instituti su:

- I. Institut za povijest
- II. Institut za hrvatski jezik
- III. Institut za ekonomska istraživanja

Akademijini zavodi su:

1. Zavod za statistiku
- II. Zavod za demografiju
- III. Zavod za žrtve ratova

Akademijini odbori su:

- I. Odbor za gospodarstvo
- II. Odbor za medije
- III. Odbor za dijaspora
- IV. Odbor za ekumenizam i međureligijske djelatnosti.

Akademijine ustanove su:

- I. Pismohrana - arhiv koji se ravna prema vlastitom pravilniku,
  - II. Knjižnica koja ima svoj pravilnik
  - III. Muzej koji djeluje prema svom pravilniku
- U HAZU postoje ovi razredi:

Članak 16.

(1) U pojedinom razredu može biti do 15 redovitih članova do 10 dopisnih članova i do 5 članova suradnika. Ukupan broj redovitih i dopisnih članova te članova suradnika ne može biti veći od broja utvrđenog ovim Pravilnikom.

(2) Broj članova pojedinih razreda utvrđuje Skupština HAZU na prijedlog Predsjedništva.

Članak 17.

(1) Razred donosi odluke na sjednicama.

- (2) Za odlučivanje potrebno je da na sjednici bude nazočno više od polovine redovitih članova razreda. Razred donosi odluke većinom glasova nazočnih redovitih članova.
- (3) Razred može odlučiti da se prilikom utvrđivanja kvoruma potrebnog za odlučivanje i prilikom utvrđivanja rezultata glasovanja ne uzimaju u obzir oni redoviti članovi razreda koji su zbog opravdanih razloga duže spriječeni sudjelovati u radu razreda.
- (5) O razrednim sjednicama vodi se zapisnik.

Članak 18.

- (1) Razredu je na čelu pročelnik.
- (2) pročelnik razreda izvršava odluke razreda, a posebno:
- brine se za organizaciju rada i za obavljanje poslova razreda;
  - priprema i saziva sjednice razreda;
  - predsjedava sjednicama razreda;
  - izvještava Predsjedništvo i skupštinu o radu razreda i predstavlja razred u tijelima HAZU;
  - izvještava razred o zaključcima i prijedlozima Predsjedništva.
- (3) Pročelnik razreda saziva sjednicu razreda, u pravilu, svakog mjeseca, a dužan ju je sazvati i 14 dana nakon primitka pismeno obrazloženog prijedloga najmanje dva člana razreda.

4. Stručna služba

Članak 19.

- (1) HAZU ima stručnu službu koja obavlja administrativne, stručne, pomoćne ili slične poslove.
- (2) Radom stručne službe upravlja poslovni tajnik HAZU, kojega na temelju javnog natječaja bira Predsjedništvo.
- Tajnik za svoj rad odgovara Glavnom tajniku, Predsjedniku i Predsjedništvu.
- (3) Tajnik se brine za provođenje zaključaka Predsjedništva i Skupštine HAZU u administrativnom i stručnom pogledu.

III. ČLANOVI HAZU

1. Kategorija članstva

Članak 20.

- (1) Članstvo u HAZU priznanje je za osobite uspjehe postignute na područjima znanosti odnosno umjetnosti.
- (2) Članovi HAZU su počasni, redoviti i dopisni.
- (3) HAZU ima i članove suradnike.
- (4) Redoviti su članovi u stalnom radnom sastavu HAZU.

Članak 21.

- (1) Za člana suradnika bira se, u pravilu, mladi znanstvenik ili umjetnik, državljanin Bosne i Hercegovine, čija su dostignuća na području znanstvene ili umjetničke djelatnosti opće poznata i koji će surađivati na određenom području djelatnosti HAZU.
- (2) Članovi suradnici biraju se na razdoblje od deset godina i mogu biti ponovo izabrani.
- (4) Članovi suradnici dužni su, pored godišnjih izvještaja, dostaviti razredu pregled svoga rada u proteklom izbornom razdoblju.

2. Izbor novih članova

Članak 22.

- (1) HAZU može imati do 63 redovita člana, do 33 dopisna člana i do 13 članova suradnika.
- (2) Predsjedništvo HAZU utvrđuje za svaku izbornu skupštinu broj dopisnih članova izvan Bosne i Hercegovine i broj dopisnih članova iz Bosne i Hercegovine.

Članak 23.

- (1) Članovi Akademije biraju se tajnim glasovanjem na izbornoj skupštini.
- (2) Na temelju prijedloga razreda, analize stanja u razredima i pregleda broja istaknutih znanstvenika i umjetnika izvan HAZU, Predsjedništvo odlučuje kojim će razredima pripasti i koliko mjesta za izbor novih članova.

Članak 24.

- (1) Prijedloge za izbor redovitih, počasnih i dopisnih članova, te članova suradnika mogu dati razredi HAZU, vijeća fakulteta i umjetničkih akademija, sveučilišni senati, znanstvena vijeća znanstvenih organizacija, te odgovarajuće tijelo HDZU.
- (2) Prijedlog za izbor stranih državljana za počasne, redovite i dopisne članove može dati i Predsjedništvo.

Članak 25.

- (1) Obrazloženi pismeni prijedlog za izbor člana HAZU dostavlja se Predsjedništvu najkasnije dva mjeseca od dana kad je objavljeno održavanje izborne skupštine. Prijedlog mora sadržavati naznaku za koju kategoriju članstva i za koji se razred predlaže izbor.
- (2) Razredi HAZU će u istom roku dostaviti Predsjedništvu obrazloženi pismeni prijedlog za kandidate koje namjeravaju predložiti.

Članak 26.

- (1) Predsjedništvo dostavlja prijedloge ustanova izvan HAZU na mišljenje onom razredu za cijeg se člana kandidat predlaže.
- (2) Razred određuje dva referenta, od kojih jedan mora biti član razreda, za svakog kandidata, kako za kandidate koje su predložile ustanove izvan HAZU tako i za one koje je predložio razred.
- (3) Referenti trebaju izraditi pismeni izvještaj u roku od mjesec dana.
- (4) Razred odlučuje o svakom kandidatu.

Članak 27.

- (1) Prijedlozi koji su u razredu prihvaćeni, s naznačenim brojem glasova, dostavljaju se Predsjedništvu najkasnije 30 dana prije održavanja izborne skupštine. Imena predloženih kandidata dostavljaju se na uvid svim razredima.
- (2) Ako od više predloženih kandidata za određeno mjesto nijedan ne dobije potrebnu većinu glasova, glasovanje se za to mjesto jedanput ponavlja. Kao kandidati razreda mogu biti predloženi samo oni koji su dobili potreban natpolovni broj glasova od ukupnog broja članova razreda.
- (3) Za utvrđivanje kvoruma i rezultata glasovanja primjenjuju se na odgovarajući način odredbe članka 17. stavak 3. ovog Pravilnika.

Članak 28.

- (1) Predsjedništvo može, prije iznošenja prijedloga razreda pred Skupštinu, dostaviti razredu svoje primjedbe u vezi s izborom kandidata koje je predložio razred.
- (2) Razred će na sjednici razmotriti eventualne primjedbe i donijeti odluku. Ako se Predsjedništvo ne složi s odlukom razreda, prijedlog razreda neće se iznijeti pred predstojecu Izbornu skupštinu.

Članak 29.

- (1) HAZU bira nove članove svake druge godine.
- (2) Skupština bira nove članove između kandidata predloženih za određeno mjesto.
- (3) Ako od više predloženih kandidata za određeno mjesto nijedan ne dobije potrebnu većinu, glasovanje se za to mjesto još jedanput ponavlja za ona dva kandidata koji su dobili najviše glasova u prethodnom glasovanju. Ne ponovi li se glasovanje zbog toga što nije ispunjen uvjet kvoruma propisan Pravilnikom, ili zbog nekog drugog razloga, ponovit će se u nastavku Skupštine u vrijeme određeno njezinom odlukom.

3. Prava i dužnosti članova

Članak 30.

Redoviti članovi HAZU imaju prava i dužnosti određene ovim Pravilnikom, a osobito:

- sudjelovati u znanstvenim odnosno umjetničkim djelatnostima HAZU;
- birati tijela HAZU i da budu u njih birani;
- birati članove HAZU;
- predstavljati HAZU kada im ona to povjeri;
- sudjelovati u radu tijela HAZU kojih su članovi;
- prisustvovati zasjedanjima Skupštine i sjednicama razreda;
- sudjelovati u postupku izbora u znanstvena, suradnička i stručna zvanja.

Članak 31.

Dopisni članovi mogu sudjelovati u radu pojedinih razreda i u aktivnostima HAZU.

Članak 32.

- (1) Članovi suradnici sudjeluju, prema odluci razreda, u radu razreda.
- (2) Razredi mogu povjeriti članovima suradnicima posebne zadatke.
- (3) Članovi suradnici o toku i rezultatu svojega rada izvještavaju razred.
- (4) Članovi suradnici sudjeluju, bez prava glasa, na onim sjednicama razreda na koje su pozvani.

Članak 33.

Članovi suradnici svakoga razreda biraju za razdoblje od tri godine po jednog člana koji će ih predstavljati na sjednicama Skupštine, bez prava glasa.

Članak 34.

- (1) Redovitim članovima koji obavljaju dužnost predsjednika, potpredsjednika i glavnog tajnika HAZU, pročelnika razreda, te izabranim članovima Predsjedništva pripada posebna nagrada.
- (2) Predsjedništvo HAZU može posebnu nagradu odrediti i za obavljanje drugih funkcija u HAZU, pa i svim redovitim članovima HAZU.
- (3) Visina naknada, iz stavka 1. i 2. ovog članka, uređuje se odlukom Predsjedništva

Članak 35.

- (1) Članstvo počasnih, redovitih i dopisnih članova u HAZU je doživotno.
  - (2) Članstvo u HAZU prestaje na zahtjev člana. Predsjedništvo obavještava Skupštinu o ostavci člana na narednom zasjedanju.
  - (3) Odlukom Skupštine članstvo u HAZU prestaje ako član počini djelo koje nije u skladu s ugledom i dostojanstvom člana HAZU.
  - (4) Skupština donosi odluku u smislu prethodnog stavka na temelju činjenica koje je utvrdio stalni Odbor HAZU, nakon što je na inicijativu Predsjedništva proveo postupak tijekom kojeg je bilo osigurano tome članu pravo na obranu.
  - (5) Stalni Odbor ima po jednog predstavnika svakog razreda iz reda redovitih članova HAZU. Stalni Odbor imenuje Predsjedništvo na rok od tri godine i ujedno određuje predsjednika Odbora.
  - (6) Nakon provedenog postupka, stalni Odbor dostavlja Predsjedništvu pismeni izvještaj o rezultatu svojega rada.
- Ako iz izvještaja proizlazi postojanje djela koje nije u skladu s ugledom i dostojanstvom člana, Predsjedništvo upućuje izvještaj Skupštini radi donošenja odluke. U slučaju da iz izvještaja stalnog Odbora proizlazi da se postojanje djela nije moglo utvrditi, Predsjedništvo će postupak okoncati.

IV. TIJELA I ČASNIŠTVO HAZU

1. Skupština

Članak 36.

1) Skupština je najviše tijelo HAZU, a čine je svi redoviti članovi. Pocasni i dopisni članovi kao i predstavnici članova suradnika sudjeluju u radu skupštine, bez prava glasa.

(2) Skupština može biti redovita, izvanredna ili izborna.

Članak 37.

Skupština HAZU:

- donosi Statut, pravilnike i druga opća akta HAZU;
- bira članove HAZU i odlučuje o prestanku njihova članstva;
- bira predsjednika Skupštine, predsjednika, potpredsjednike i glavnog tajnika HAZU, te druge članove Predsjedništva i na prijedlog razreda potvrđuje izbor pročelnika razreda;
- utvrđuje program rada HAZU za određeno razdoblje i raspravlja o njegovu izvršenju u proteklom razdoblju;
- potvrđuje financijski plan i zaključni račun HAZU;
- raspravlja o pitanjima od posebnog značaja za hrvatski narod i suživot u Bosnu i Hercegovinu;
- obavlja i druge poslove određene zakonima Statutom i ovim Pravilnikom.

Članak 38.

(1) Svake godine održavaju se dvije redovite skupštine.

Prva se održava radi razmatranja izvještaja o znanstvenom i umjetničkom radu HAZU i njenih tijela i financijskom poslovanju HAZU u prethodnoj godini. Ta skupština održava se, u pravilu, do kraja ožujka. Druga redovita skupština održava se krajem godine radi donošenja programa i plana rada HAZU za sljedeću godinu.

(2) Predsjedništvo saziva redovitu Skupštinu i utvrđuje prijedlog dnevnog reda, najkasnije 15 dana prije održavanja.

(3) Članovi HAZU mogu predlagati da se dnevni red redovite Skupštine dopuni raspravom o određenom predmetu. Obrazloženi prijedlozi upućuju se Predsjedništvu najkasnije 8 dana prije održavanja Skupštine. Predsjedništvo HAZU prosljeđuje predmet sa svojim mišljenjem na Skupštinu radi odlučivanja. Skupština nadopunu prihvaća ili odbija.

Članak 39.

(1) Izvanredna Skupština saziva se prema potrebi odlukom Predsjedništva najkasnije u roku 8 dana prije održavanja ili kada to pismeno zatraže najmanje dva razreda ili najmanje 10 redovitih članova HAZU.

(2) Predlagaci su dužni obrazložiti predmet koji upućuju izvanrednoj Skupštini na raspravljanje. Predsjedništvo će prihvatiti prijedlog ako se ne protivi odredbama Statuta i ako predloženi predmet spada u nadležnost Skupštine. Predsjedništvo će sazvati Skupštinu najkasnije 30 dana nakon primitka zahtjeva.

Članak 40.

(1) Izborna Skupština na kojoj se biraju novi članovi HAZU saziva se svake druge godine, a najkasnije 5 mjeseci prije dana održavanja.

(2) Izborna Skupština na kojoj se bira Predsjedništvo i potvrđuje izbor pročelnika razreda saziva se svake treće godine, najkasnije 30 dana prije održavanja.

Članak 41.

(1) Izbori u razredima, u Predsjedništvu i na Skupštini obavljaju se tajnim glasovanjem.

(2) Za odlučivanje o izborima iz stavka 1. ovog članka i za donošenje statuta HAZU potrebno je da na sjednici nadležnog tijela sudjeluju najmanje dvije trećine svih članova toga tijela. Odluke se donose većinom glasova svih redovitih članova.

(3) Za odlučivanje o drugim pitanjima, potrebno je da na sjednici nadležnog tijela sudjeluje najmanje natpolovinski broj članova nadležnog tijela, a odluke se donose većinom glasova prisutnih članova toga tijela. O tome hoće li glasovanje biti javno ili tajno, odlučuje nadležno tijelo na svojoj sjednici.

(4) Na utvrđivanje kvoruma i rezultata glasovanja primjenjuju se na odgovarajući način odredbe članka 17. stavak 3. ovog Pravilnika.

2. Predsjedništvo

Članak 42.

(1) Predsjedništvo Akademije čine: predsjednik Skupštine, predsjednik HAZU, dva potpredsjednika i glavni tajnik HAZU i pročelnici razreda. .

(2) Mandat članova Predsjedništva traje četiri godine i može se jedanput ponoviti u istoj funkciji.

(3) Sjednice Predsjedništva saziva predsjednik Skupštine i mjima predsjedava.

(4) Skupština može razriješiti dužnosti pojedinoga člana Predsjedništva prema postupku analognom za njegov izbor.

Članak 43.

Predsjedništvo je izvršno tijelo Skupštine. Sjednice Predsjedništva Akademije održavaju se prema potrebi, a u pravilu svakoga mjeseca. Predsjednik Skupštine će sazvati sjednicu i na obrazloženi pismeni zahtjev razreda ili najmanje trojice članova Predsjedništva, i to u roku 15 dana nakon primitka zahtjeva.

Članak 44.

Predsjedništvo:

- priprema zasjedanja Skupštine i izvršava njezine odluke;
- upravlja radom HAZU u vremenu između zasjedanja Skupštine;
- predlaže Skupštini izbor počasnih članova i dopisnih članova stranih državljana;
- brine se o usklađivanju kriterija u svezi s prijedlozima za izbor redovitih i dopisnih članova te članova suradnika;
- donosi pravilnike o organizaciji i radu stručne službe HAZU;
- brine se za zakonitost rada razreda, odbora, povjerenstava i drugih tijela HAZU;
- odlučuje na prijedlog odgovarajućeg razreda, o osnivanju i prestanku rada vijeca, odbora i drugih tijela u sastavu razreda;
- odlučuje o osnivanju stalnih ili povremenih tijela radi izvršavanja zadataka iz svojeg djelokruga;
- odlučuje o privremenom planu rada HAZU i o privremenom financiranju HAZU do odluke Skupštine;
- povjerava obavljanje određenih operativnih poslova iz svojega djelokruga Upravi HAZU;
- odlučuje o prihvaćanju zaključnog računa HAZU;
- odlučuje o preuzimanju pokroviteljstva;
- donosi provedbene odluke za izvršavanje financijskog plana HAZU;
- bira tajnika HAZU i određuje mu placu;
- donosi odluke u vezi s ostvarivanjem izdavačke djelatnosti HAZU;
- po potrebi saziva sastanke članova HAZU.

3. Predsjednik HAZU

Članak 45.

Predsjednik HAZU predstavlja HAZU, saziva sjednice Uprave HAZU i predsjedava im, te nadzire izvršavanje odluka.

Članak 46.

(1) Predsjednik HAZU zastupa HAZU u imovinsko-pravnim odnosima i naredbodavac je za izvršavanje financijskog plana HAZU.

- (2) Predsjednik HAZU može obavljanje pojedinih poslova iz svojih ovlasti povjeriti potpredsjednicima, glavnom tajniku, pojedinim redovitim članovima HAZU ili tajniku HAZU.
- (3) Predsjednik se bira na četiri godine i to najviše dva puta uzastopno.

4. Potpredsjednici

Članak 47.

- (1) Predsjednika HAZU za njegove odsutnosti zamjenjuje jedan od potpredsjednika.
- (2) Potpredsjednici HAZU nadziru izvršavanje zaključaka Uprave i Predsjedništva HAZU i neposredno se brinu o određenim poslovima HAZU.

5. Glavni tajnik HAZU

Članak 48.

Glavni tajnik HAZU:

- priprema zasjedanja Skupštine i Predsjedništva HAZU i brine se za izvršenje njihovih odluka;
- suraduje s pročelnicima razreda, predsjednicima vijeca, odbora, povjerenstava i drugih tijela HAZU, s voditeljima jedinica i uskladuje njihov rad;
- prati rad jedinica i stručnih službi HAZU;
- koordinira izdavačku djelatnost HAZU.

6. Uprava HAZU

Članak 49.

- (1) Upravu HAZU čine predsjednik HAZU, oba potpredsjednika, glavni tajnik i tajnik HAZU.
- (2) Uprava vodi poslove HAZU u okviru ovlasti dobivenih od Predsjedništva.
- (3) U hitnim slučajevima Uprava HAZU donosi odluke o poslovima iz djelokruga Predsjedništva. Takve odluke Uprava predlaže na odobravanje Predsjedništvu na narednoj sjednici Predsjedništva.
- (4) O svom radu i obavljanju poslova u vremenu između dviju sjednica Predsjedništva, Uprava HAZU izvješćuje Predsjedništvo u posebnoj točki dnevnog reda.

V. SREDSTVA HAZU

Članak 50.

Prihodi HAZU jesu:

- sredstva za redovitu djelatnost koja se osiguravaju u proračunima županija, Federacije BiH i Bosne i Hercegovine;
- sredstva ostvarena vlastitom djelatnošću;
- sredstva iz drugih izvora.

Članak 51.

Sredstva se osiguravaju, na temelju programa rada HAZU, i to:

- sredstva za plaće zaposlenih u HAZU;
- sredstva za stalne mjesečne nagrade redovitih članova HAZU;
- sredstva za materijalne i operativne izdatke HAZU;
- sredstva za osnovnu i izdavačku djelatnosti i sredstva za investicijsko održavanje i opremu.

Članak 52.

(1) HAZU ima namjenska sredstva za znanstveni i istraživački rad na području znanosti i umjetnosti.

Ta sredstva obuhvaćaju:

- sredstva što ih HAZU osiguravaju tijela lokalne uprave i samouprave na području Bosne i Hercegovine;
- sredstva koja za istraživački rad HAZU dobiva iz drugih izvora;
- sredstva što ih HAZU ostvaruje izdavačkom i drugom djelatnošću;

- zapisi, darovi i sredstva iz drugih izvora.

(2) Sredstva iz prethodnog stavka upotrebljavaju se:

- za sufinanciranje projekata i programa znanstvenih i umjetničkih jedinica;
- za izvanrednu izdavačku djelatnost HAZU;
- za organiziranje savjetovanja i drugih znanstvenih i umjetničkih skupova;
- za nabavu opreme za istraživački rad;
- za znanstveno i stručno usavršavanje;
- za druge namjene.

Članak 53.

(1) HAZU ima Zakladu sa zadaćom prikupljanja novčanih sredstava i materijalnih dobara radi potpomaganja sljedećih aktivnosti:

- izdavačke djelatnosti;
- organiziranja znanstvenih skupova;
- organiziranja znanstvenog i umjetničkog rada;
- otkupa umjetnina;
- nagrađivanja značajnih dostignuća na području znanosti i umjetnosti.

(2) Podrobnije odredbe o djelovanju Zaklade HAZU donijet će Predsjedništvo HAZU.

Članak 54.

(1) HAZU je vlasnik nekretnina (stanova, zgrada, dijelova zgrada i drugih nepokretnih dobara), knjižnica, znanstvenih i umjetničkih zbirki i ostalih pokretnina koje je stekla kupnjom, darovanjem, zapisom ili na drugi način.

(2) HAZU pripada i sva imovina koju je povjerila na upotrebu jedinicama i drugim znanstvenim ili umjetničkim ustanovama.

(3) HAZU upravlja i raspolaže cjelokupnom vlastitom imovinom.

Članak 55.

(1) U skladu s određenim namjenama, HAZU raspoređuje financijskim planom sredstva za ostvarivanje svojih zadataka.

(2) Namjenska sredstva Predsjedništvo HAZU raspoređuje samostalno, bez obzira na to iz kojih izvora potjecu.

Članak 56.

(1) HAZU može imati i fondove koji se osnivaju iz baština, zapisa i poklona s posebnom namjenom.

(2) Te fondove osniva Predsjedništvo i propisuje pravila za njihovu upotrebu.

VI. PRESTANAK RADA HAZU

Članak 57.

HAZU prestaje postojati:

- odlukom Skupštine HAZU,
- ako Skupština HAZU donese odluku o pripajanju, razdvajanju ili transformaciji HAZU, kojom HAZU gubi svojstvo pravne osobe,
- ako se ispune zakonski uvjeti za prestanak djelovanja HAZU ili zabrani njezin rad, pa nadležno državno tijelo donese takvu odluku.

Članak 58.

U slučaju prestanka rada HAZU, njezina imovina se nakon izmirenja svih obveza predaje na čuvanje i privremeno upravljanje, PROVINCIJALATU HERCEGOVAČKIH FRANJEVACA, do osnutka akademije s istim imenom, istim ili sličnim programskim ciljevima.

Članak 59.

Kada HAZU prestane s radom, predsjednik HAZU podnosi zahtjev nadležnom tijelu za brisanje HAZU iz registra.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

Organizacija i djelovanje HAZU uskladit će se s odredbama ovoga Pravilnika.

U roku od šest mjeseci donijet će se i ostali opći akti potrebni za rad HAZU i njenih tijela.

Članak 61.

Izmjene i dopune Pravilnika priprema i utvrđuje Predsjedništvo HAZU i upućuje ih na javnu raspravu njegovim članovima.

Javna rasprava traje najmanje 30 dana.

Predsjedništvo razmatra primjedbe i prijedloge koji su dani u raspravi, zauzima stavove o njima, utvrđuje konačni prijedlog i upućuje Skupštini na usvajanje.

Članak 62.

Ostali opći akti HAZU donose se na način i po postupku propisanom za njihovo donošenje.

Za tumačenje ovoga pravilnika mjerodavno je Predsjedništvo HAZU.

Članak 63.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

U Mostaru, 20. srpnja 2012. godine

Predsjednik Skupštine HAZU

Prof. dr. sc. Milenko Brkić, akademik